

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJOS
VIEŠOJO VALDYMO GRUPĖ**

PAŽYMA

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 1996 M. BIRŽELIO 3 D. NUTARIMO
NR. 651 „DĖL ADMINISTRACINIŲ VIENETŲ IR GYVENAMŲJŲ VIETŲ
TERITORIJŲ RIBŲ IR PAVADINIMŲ TVARKYMO“ PAKEITIMO PROJEKTO
(TOLIAU – PROJEKTAS)
(TAP-20-14; TAIS 19-15636(2))**

2020-01-22 Nr. NV-199

Vilnius

Projekto rengėja – Vidaus reikalų ministerija.

Projekto tikslas. Siekiama suderinti nuostatas su Seimo 2019 m. gruodžio 3 d. priimto Teritorijos administracinių vienetų ir jų ribų įstatymo Nr. I-558 7 straipsnio pakeitimo įstatymo nuostatomis.

Dabartinė situacija. 2019 m. gruodžio 3 d. Seime buvo priimtas Teritorijos administracinių vienetų ir jų ribų įstatymo Nr. I-558 7 straipsnio pakeitimas, kuriuo buvo nustatyta, kad Vyriausybė parengia ir teikia Seimui dokumentus dėl savivaldybių teritorijų ribų keitimo, kai tenkinamos šios sąlygos: savivaldybės teritorijos dalies, kurią siūloma priskirti kitai savivaldybei, taip pat savivaldybės teritorijos dalies be kitai savivaldybei siūlomos priskirti savivaldybės teritorijos vietos gyventojų apklausoje, kurioje dalyvavo daugiau kaip pusė savivaldybių teritorijų dalių vietos gyventojų, turinčių teisę dalyvauti apklausoje, daugiau kaip pusė dalyvavusiųjų pasisakė už šios savivaldybės teritorijos dalies priskyrimą kitai savivaldybei, bei savivaldybės, kurios teritorijos dalį siūloma priskirti kitai savivaldybei, teritorijos dalis be kitai savivaldybei siūlomos priskirti teritorijos atitinka įstatyme nustatytus biudžeto ir gyventojų skaičiaus kriterijus.

Įstatyme nustatyta, kad siūlant keisti savivaldybių teritorijų ribas siekiant sujungti savivaldybių teritorijų ribomis padalytą gyvenamąją vietovę ar Nekilnojamojo turto kadastrė įregistruotą žemės (miško) sklypą arba siekiant vienos ar kelių gyvenamųjų vietovių, priklausančių vienai savivaldybei, teritoriją, kurioje savo gyvenamąją vietą yra deklaravę ne daugiau kaip 500 gyventojų, priskirti gretimos savivaldybės teritorijai ir kai tam pritaria abiejų savivaldybių tarybos, apklausama tik ta savivaldybės teritorijos dalis, kurią siūloma priskirti kitai savivaldybei.

Projekto esmė. Atsižvelgiant į pasikeitusias Teritorijos administracinių vienetų ir jų ribų įstatymo nuostatas projektu siūloma papildyti, kad gavus siūlymus steigti naujas savivaldybes, panaikinti esamas savivaldybes, nustatyti ir keisti jų teritorijų ribas ir centrus, be socialinio ir ekonominio poveikio vertinimo atliekamas ir atitikties įstatyme nustatytiems kriterijams vertinimas (pavyzdžiui, ne mažiau kaip 20 procentų savivaldybės biudžeto be Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto dotacijų, skiriamų savivaldybių biudžetams, sudarytų tos teritorijos gyventojų pajamų mokesčiai, bendras savivaldybės gyventojų skaičius būtų ne mažesnis kaip 10 tūkst. ir kt.).

Informacija apie socialinį ir ekonominį vertinimą bei atliktą atitikties įstatyme nustatytiems kriterijams įvertinimą pateikiama Vyriausybei sprendžiant dėl teritorinės reformos procedūrų organizavimo, taip pat Vidaus reikalų ministerijai teikiant įstatymo dėl savivaldybės panaikinimo, teritorijų ribų, centro nustatymo ar keitimo projektą.

Derinimas. Projektas be pastabų suderintas su Finansų ministerija ir Lietuvos savivaldybių asociacija, patikslintas pagal Teisingumo ministerijos pateiktas pastabas.

Atitiktis Vyriausybės programos nuostatoms. Projektas Vyriausybės programos nuostatų tiesiogiai neįgyvendina.

Dalykinio vertinimo išvada. Projektu siūloma numatyti, kad Vidaus reikalų ministerija apibendrintą informaciją apie socialinio ir ekonominio poveikio ir atitikties Teritorijos administracinių vienetų ir jų ribų įstatymo 7 straipsnio 1 dalies 1 ir 2 punktuose (esant pasiūlymams steigti naujas savivaldybes – 7 straipsnio 1 dalies 1–5 punktuose) nustatytiems kriterijams įvertinimą Vyriausybei pateiktų du kartus: Vyriausybei vertinant ir priimant sprendimą dėl teritorinės reformos procedūrų organizavimo ir Vyriausybei teikiant parengtą įstatymo projektą dėl savivaldybės panaikinimo, teritorijų ribų, centro nustatymo ar keitimo. Pažymėtina, kad Vyriausybėje gavus įstatymo projektą, Vyriausybė jau bus susipažinusi su atitinkamu įvertinimu sprendama dėl teritorinės reformos procedūrų organizavimo, todėl abejotina, ar Vyriausybei turėtų būti teikiama ta pati informacija dar kartą, siūlome projektą tobulinti šiuo aspektu.

Taip pat siūlytume peržiūrėti nuostatą, kad Vyriausybė įvertina Vidaus reikalų ministerijos pateiktą informaciją (apie socialinio ir ekonominio poveikio ir atitikties įstatymo kriterijams) ir sprendžia dėl teritorinės reformos procedūrų, tikslinant, kaip (koku būdu) Vyriausybė įvertins ir spręs (priims Vyriausybės rezoliuciją, protokolinį sprendimą ar nutarimą).

Pažymėtina, kad projekto teikimas papildytinas informacija pagal Vyriausybės darbo reglamento, patvirtinto Vyriausybės 1994 m. rugpjūčio 11 d. nutarimu Nr. 728, 21.2. papunkčio reikalavimus.

Siūlome įvertinti Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės 2020 m. sausio 17 d. išvadoje Nr. NV-159 pateiktas pastabas ir projektą svarstyti tarpinstituciniame pasitarime.

Patarėja

Aušra Balčiūnaitytė